

Izvještaj o realizovanim aktivnostima Turističke zajednice ZDK na području Kantona u 2007. godini

Rad Turističke zajednice ZDK najbolje se može sagledati kroz analizu rada Skupštine, Turističkog vijeća, Predsjednika, Nadzornog odbora i Turističkog ureda.

U 2007.godine održane su dvije sjednice **Skupštine TZ ZDK** i to redovna izvještajna sjednica i konsituirajuća sjednica Skupštine.

Na 5. redovnoj sjednici Skupštine, održanoj 28.02.2007.godine u Hotelu „Internacional“ u Zenici, Predsjednik Turističke zajednice ZDK, gospodin Brka Muhamed upoznao je prisutne sa radom Turističke zajednice ZDK u 2006.godini. Tom prilikom naglasio je da su se aktivnosti Turističke zajednice odvijale prema usvojenom programu rada i u okviru raspoloživih sredstava.

Na sjednici se raspravljalo i o radu Turističke zajednice i o problemima u radu sa kojima se susretala Turistička zajednica ZDK u 2006.god.

Druga sjednica održana u 2007.godini bila je Konstituirajuća, i održana je 29.08.2008.godine u Pansionu “Bistričak” na Bistričaku. Na sjednici su izabrani novi članovi Skupštine, Predsjednik, članovi Turističkog vijeća, Nadzornog odbora, članovi Skupštine Federalne TZ kao i počasni član Skupštine Turističke zajednice ZDK.

Turističko vijeće u 2007.godini održalo je devet sjednica, na kojima su uglavnom bili prisutni svi članovi Vijeća.

Na sjednicama su razmatrana mnogobrojna pitanja odnosno dogovaralo se o realizaciji planiranih aktivnosti i donešene su mnoge odluke od kojih ćemo nabrojati samo najvažnije:

- Odluka za finansijsku pomoć u organizaciji Atletskog kupa u Zenici
- Odluka za finansijsku pomoć u rekonstrukciji ribarske kuće u Kaknju
- Odluka za kupovinu rafting čamca Rafting klubu „Eko viking“ iz Visokog
- Odluka za finansijsku pomoć Fondaciji APBPS u geo arheološkim istraživanjima u Visokom
- Odluka za finansijsku pomoć Forumu građana u organizaciji „Čimburijade“ u Zenici
- Odluka za finansijsku pomoć u uređenju lokaliteta nalazišta kamenih kugli u Zavidovićima
- Odluka za finansijsku pomoć PD „Tajan“ za adaptaciju planinarskog doma na Liscu
- Odluka za finansijsku pomoć u organizaciji Evropskog prvenstva u ragbiju za žene u Zenici
- Odluka za finansijsku pomoć Klubu ekstremnih sportova „SCORPIO“ u izgradnji ski i biciklističke staze na Smetovima
- Odluka za učešće u realizaciji projekta izgradnje sportskih terena na Smetovima
- Odluka za učešće u realizaciji projekta uređenja turističko – rekreativnog centra Luke u Zavidovićima
- Odluka za finansiranje izgradnje fontana u svim općinama Kantona

- Odluka za angažovanje fotografa radi stvaranja arhive fotografija
- Odluka za fin. pomoć Ribolovnom društvu „Kulina“ Doboј jug, za uređenje ribolovne staze
- Odluka za učešće u realizaciji projekta uređenja vidikovca na Vranduku
- Odluka za finansijsku pomoć u realizaciji projekta uređenja turističko rekreativne zone Kiseljak u Tešnju
- Odluka za finansijsku pomoć u uređenju dvorišta gradske biblioteke u Tešnju
- Odluka za finansijsku pomoć Turističkoj agenciji „Dar prirode“ u promovisanju turističkih potencijala BiH
- Odluka za finansiranje izgradnje dvostrano svijetlećih info panoa
- Odluka za izradu turističkih karata gradova ZDK
- Odluka za kupovinu poslovnog prostora za budući Turistički ured u Zenici
- Odluka za finansiranje postavljanja rasvjete na Vranduku
- Odluka za finansijsku pomoć PD „Smajlovac“ Maglaj za adaptaciju planinarskog doma
- Odluka za pomoć UG sportskih ribolovaca „Jelah“ iz Tešnja za pomoć u odlasku na svjetsko prvenstvo za ribolovce
- Odluka za učešće u realizaciji projekta uređenja izletišta Zeleni vir u Olovu
- Odluka o učešću u realizaciji projekta Osmijeh za BiH
- Odluka o usvajanju liste kandidata za ovlaštene predstavnike Turističke zajednice ZDK
- Odluka o učešću na Sajmu turizma u Londonu
- Odluka o izradi projekta uvođenja ISO standarda u Turističkoj zajednici ZDK
- Odluka o finansiranju izgradnje dodatnih 13 dvostranih info panoa
- Odluka o usvajanju programa raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno – historijske baštine
- Odluka o izradi info panoa na Smetovima i u Kaknju
- Odluka o reprintu propagandnog materijala
- Odluka o finansiranju video spota o piramidama
- Odluka o finansiranju eko projekta Udruženja građana „Eko-klek“ iz Zavidovića - „Eko bumerang“
- Odluka o finansiranju eko projekata „Eko - klek“ iz Zavidovića - Aleja čempresa
- Odluka za finansijsku pomoć Fondaciji Curia Bani
- Odluka o usvajanju prijedloga Programa rada za 2008.godinu
- Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu
- Odluka o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslovnih zadataka u Turističkom uredu
- Odluka o usvajanju prijedloga Finansijskog rada za 2008.godinu
- Odluka o usvajanju Rebalansa plana za 2007.godinu

Na sjednicama Turističkog vijeća pored navedenog raspravljalо se i o zahtjevima za donacijama i sponzorstvima, a isti su se odobravali u skladu sa Kriterijima o sponzorstvima i donacijama za:

- Rafting na Krivaj (Oovo-Zavidovići)
- Rafting na rijeci Bosni (Žepče - Maglaj)
- Peti festival folklora u Zenici
- „Izbor Miss i Mister Ze – Do kantona za 2007.“
- „Izbor najboljih sportista za 2007. godinu“
- Ljeto u gradu - Zenica

- Sportom protiv droge – Žepče
- Tešanjsko ljeto
- Visočko ljeto
- Studentsko ljeto u Maglaju
- Izbor najboljih cvjetnjaka u gradovima Kantona
- Smotra folklora u Zenici
- Tradicionalna likovna kolonija u Kraljevoj Sutjesci
- Cross country utrka na Ponijerima u Kaknju
- Proslava 27.jula Dana ustanka u Tešnju
- Rafting na rijeci Fojnici

Nadzorni odbor

U okviru Satutarnih ovlaštenja i obaveza, Nadzorni odbor Turističke zajednice Ze – do kantona izvršio je nadzor o vođenju poslova, materijalnom i finansijskom poslovanju i raspolažanju sredstvima, te izvršenju i provođenju programa i finansijskog plana Zajednice u 2007.godini.

U 2007.godini održane su dvije sjednice Nadzornog odbora i u okviru Satutarnih ovlaštenja i obaveza izvršen je nadzor o vođenju poslova, materijalnom i finansijskom poslovanju i raspolažanju sredstvima, te izvršenju i provođenju programa rada i finansijskog plana Turističke zajednice ZDK.

Na prvoj sjednici, održanoj 29.01.2007.godine, razmatrani su:

1. Izvještaj o radu Turističke zajednice ZDK za 2006.godinu
2. Izvještaj o ostvarenim prihodima i rashodima za 2006.godinu

Na poslovanje Turističke zajednice nije bilo primjedbi, te je Nadzorni odbor konstatovao da je poslovanje i izvršavanje društvenih obaveza Turističke zajednice u posmatranom periodu vršeno u skladu sa propisima.

Takođe, konstatovano je da su se sredstva trošila u skladu sa odlukama Turističkog vijeća, Direktora i Pravilnika o javnim nabavkama. Predsjednik Skupštine i Turističkog vijeće Turističke zajednice ZDK je u 2006.godini u skladu sa svojim ovlaštenjima korektno obavljao ovu dužnost, blagovremeno zakazivao sjednice i usmjeravao rad članova Skupštine i Turističkog vijeća i kontinuirano pratio rad Turističkog ureda i Direktora.

Na drugoj sjednici Nadzornog odbora, održanoj 02.11.2007.godine, razmatrani su:

- Izvještaj o radu TZ ZDK za period I-VI 2007.godine
- Izvještaj o ostvarenim prihodima i rashodima za I-VI 2007.godine
- Izvještaj Revizora o izvršenoj reviziji poslovanja TZ ZDK

Izvještaj o radu za I-VI 2007.godine jednoglasno je usvojen uz konstataciju da su se aktivnosti TZ ZDK u prvih šest mjeseci odvijale prema Programu rada i Finansijskom planu usvojenom na Skupštini Turističke zajednice.

Za sve aktivnosti koje su odobrene na sjednici Turističkog vijeća, postoje odluke i finansirane su u skladu sa ostvarenim prihodima.

Izvještaj o ostvarenim prihodima i rashodima za period I-VI 2007.godine jednoglasno je usvojen uz konstataciju da su svi prihodi i rashodi urađeni u skladu sa odlukama Turističkog vijeća, Direktora i Pravilnika o javnim nabavkama.

Izvještaj Revizora jednoglasno je prihvaćen i izraženo je zadovoljstvo što je Revizorsko mišljenje pozitivno, uz zaključak da se nastave primjenjivati smjernice Revizora i sa Načelnikom Općine obave pregovori oko realizacije smjernica Revizora.

Dana 06.02.2008.godine, Nadzorni odbor održao je sjednicu na kojoj su razmatrani:

- Izvještaj o radu TZ ZDK za 2007.godinu
- Izvještaj o ostvarenim prihodima i rashodima TZ ZDK za 2007.godinu

Nadzorni odbor usvojio je Izvještaj o radu i Izvještaj o ostvarenim prihodima i rashodima za 2007.godinu uz konstataciju da su troškovi ostvareni u okviru planiranih. Takođe, svi transferi su realizovani prema odlukama Turističkog vijeća, te se u odnosu na ostvarene prihode, rashodi uklapaju u zakonske okvire.

Predsjednik Skupštine i Turističkog vijeće Turističke zajednice ZDK je u 2007.godini u skladu sa svojim ovlaštenjima korektno obavljao ovu dužnost, blagovremeno zakazivao sjednice i usmjeravao rad članova Skupštine i Turističkog vijeća i kontinuirano pratio rad Turističkog ureda.

REALIZACIJA PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI U 2007.GOD.

Turistička zajednica ZDK realizirala je projekte u skladu sa Programom rada i Finansijskim planom za 2007.godinu, usvojenim na Skupštini Turističke zajednice ZDK.

U 2007.godini svoje aktivnosti bazirali smo na infrastrukturnim projektima i na izradi propagandnog materijala.

Izgradnja vodovoda na Smetovima

Projekat izgradnje vodovoda u rekreacionoj zoni Smetovi je prema procjeni Skupštine i Turističkog vijeća TZ ZDK neophodan za budući turistički razvoj ovog područja i stvaranje osnovnih preduslova za razvoj turizma na Smetovima.

Dokumentacija za izgradnju vodovoda (urbanistička i građevinska dozvola) urađena je u avgustu mjesecu 2006.g, kada je počela i realizacija ovog projekta.

Raspisan je javni poziv za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova na izgradnji vodovoda. Na javni poziv su pristigle tri ponude od kojih je Komisija izabrala najpovoljniju.

Radovi na izgradnji vodovoda na Smetovima završeni su u 2007.godini, kada je vodovod pušten u funkciju. Takođe, na Smetovima su napravljene dvije česme za potrebe izletnika. Ukupna investiciona ulaganja u izgradnju vodovoda iznosila su **170.998,54 KM.**

Projekat New image – fontane za gradove ZDK

U okviru vlastitih investicionih ulaganja Turističke zajednice ZDK u 2007. godini , jedan od značajnijih investicionih poduhvata je izgradnja fontana u saradnji sa općinama, čiji je cilj promjena imidža naših gradova.

New image – Fontane u gradovima ZDK (Maglaj, Zenica, Breza, Olov, Kakanj, Žepče, Zavidovići i Tešanj). Ukupna investiciona vrijednost projekta iznosila je **150.000,00 KM.**

Do sada je finansirano:

- Fontana u Kaknju 15.000,00 KM
- Fontana u Žepču 15.000,00 KM
- Fontana u Zenici 30.000,00 KM
- Fontana u Zavidovićima 15.000,00 KM
- Fontana u Tešnju 30.000,00 KM
- Fontana u Brezi 15.000,00 KM
- Fontana u Olovu 15.000,00 KM
- Fontana u Maglaju 15.000,00 KM

Izgrađena je fontana u Kakanju, a realizacija projekta u ostalim gradovima očekuje se u proljeće 2008.godine.

Izgradnja turističke signalizacije

U saradnji sa Federalnim ministarstvom turizma i okoliša, urađen je projekat izgradnje Turističke signalizacije-postavljanje dvostranih osvijetljenih turističkih info panoa, te izrada turističkih karata svih općina u Kantonu.

Urađena je turistička karta Kantona i 12 turističkih karti općina našeg Kantona, koje su postavljene na panoe. Ukupno je postavljeno 27 info panoa po gradovima u ZDK.

U Zenici je postavljeno 7 panoa, Visokom 5, Tešnju 2, Maglaju 2, Žepču 2, Zavidovićima 2, Kaknju 2, a u Doboju jugu, Usori, Varešu, Brezi i Olovu po jedan pano.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma za realizaciju ovog projekta doniralo je **50.000,00 KM** (35.000,00 KM u 2006.g i 15.000,00 KM u 2007.g), a Turistička zajednica je u ovaj projekat uložila **47.502,00 KM**.

Ukupna vrijednost realizovanog projekta iznosila je **97.502,00 KM**.

Ovi panoi pored svoje informativne funkcije za sve turiste i građene imaju i funkciju ukrasa grada, jer su urađeni u skladu sa EU standardima.

Na poziv općine Tešanj za partnerstvo u projektu postavljanja panoa grada Tešnja, Turistička zajednica ZDK je prihvatala učešće od 50% od ukupne vrijednosti projekta. Zajedničkim ulaganjem postavljen je osvijetljeni info pano na ulazu u Tešanj, na kojem je štampan plan grada sa ucrtanim turističkim destinacijama.

Na Smetovima i Ponijerima takođe su postavljeni info panoi za koje su posebno urađene karte, na kojima su ucrtani najvažniji objekti. Vrijednost ovog projekta je **7.786,00 KM**.

Uređenje izletišta Zeleni vir u Olovu

U 2005.godini, Turistička zajednica je finansirala postavljanje hladnjaka na lokalitetu Zeleni vir u Olovu. S obzirom da je Zeleni vir poznato izletište u Olovu, Turistička zajednica je i u 2007.godini izdvojila 3.400,00 KM za uređenje izletišta, odnosno za izgradnju klupa i ložišta.

Turistička zajednica ZDK izdvojila je 3.000,00 KM za uređenje **ribolovne staze u Doboju jugu**, koju koriste za svoje aktivnosti članovi Sportsko – ribolovnog društva “Kulina” iz Doboja juga. Iz doniranih sredstava urađeno je krčenje i čišćenje obale od otpada, izrađeni su stolovi i klupe.

Turistička zajednica ZDK Planom i programom rada za 2007.godinu predvidjela je uređenje **izletišta Kiseljak u Tešnju**, (prema projektnoj dokumentaciji). Ovaj projekat je realiziran u saradnji sa Općinom Tešanj, a Turistička zajednica je uložila **50.000,00 KM**. Iz navedenih sredstava urađeno je slijedeće: čišćenje trim staza i korita potoka Kiseljak, uređenje česme, asfaltiranje parkinga i staze Kiseljak, izgradnja mosta na Glava rijeci, uređenje mokrog čvora i odmorišta, asfaltiranje poligona za mali nogomet i odbjoku i izgradnja javne rasvjete.

U saradnji sa Sportskim i naučno – istraživačkim klubom “Atom” iz Zavidovića završen je projekat **uređenja Turističkog centra “Luke”** na ulazu u Park prirode Tajan u Zavidovićima. Ukupna investicija iznosila je **10.000,00 KM**, a ta sredstva su utrošena u krčenje terena na prostoru za kampovanje; prikupljanje, pakovanje i utovar otpada na cijelom prostoru Turističkog centra, te odvoz otpada na gradsku deponiju. Izvršena je nivелacija terena na prostoru za šatore, dovezena je zemlja i posijana trava, dovezen je šljunak i izrađena staza. Takođe, na tom prostoru izradene su nadstrešnice, stolovi i klupe i sazidana su dva roštilja. U toku sezone, članovi Atoma su u više navrata čistili otpad sa ovog prostora, a Općina Zavidovići se obavezala da će u 2008.godini obezbijediti kontejnere na ovom prostoru.

turističkog animatora i prevodioca, a u Turističkom uredu u Tešnju zaposleno je jedno lice na poslovima turističkog animatora.

Programom rada za 2007.godinu predviđena je izgradnja klupa i osvjetljenje Bazilike u Brezi. Novčana sredstva u iznosu od **5.000,00 KM** dodijeljena su Omladinskom centru “Desnek” iz Breze, za realizaciju projekta uređenja okoliša oko Bazilike u Brezi, odnosno za postavljanje klupa i rasvjete. Realizacija projekta je u toku i završetak radova se očekuje u proljeće 2008.godine.

Tokom 2006.godine Visoko je postalo jedna od najposjećenijih turističkih destinacija u BiH sa preko 200.000 posjetilaca, zbog aktuelnih dešavanja oko istraživačkih radova na dokazivanju hipoteze o postojanju piramida u Visokom. Turistička zajednica je i ove godine pružila finansijsku pomoć Fondaciji Arheološki park: Bosanska piramida Sunca u geo arheološkim istraživanjima u Visokom sa **10.000,00 KM**.

Zbog izuzetno velike posjete turista na brdu Visočica u Visokom, u cilju održavanja higijene, Turistička zajednica ZDK je finansirala postavljanje 20 kanti za otpatke, ukupne vrijednosti 5.500,00 KM. Općina Visoko i Fondacija Arheološki park: Bosanska piramida Sunca zaduženi su za pražnjenje istih.

Planinarsko društvo "Zvjezdangrad" iz Vareša, uz pomoć Turističke zajednice ZDK uradilo je markiranje planinarske staze čiji je početak u srcu planine Zvijezde i vodi do izletišta Šimin potok, nastavlja do zanimljive nekropole stećaka, Hajdučke bukve, Sretine pećine, Malog jezera i lovačke čeke na Srednjoj planini, a zatim do ostataka Ilirske gradine Zvjezdangrada, Vojničkog groblja, vrha planine Zvijezde, izvora mineralne vode, planinarskog doma "Mekuše", gdje se može odmoriti i prenoći. Dalje se nastavlja prema kamenu sa utisnutim konjskim kopitom, vidljivim ostacima kamene kaldrme nekadašnjeg rimskog puta, kroz idilično šumsko okruženje sa uređenim odmorištem do nove nekropole stećaka u Šiminom potoku. Ova staza ujedno može poslužiti i za organizaciju foto safarija i edukaciju školaraca u praktičnom poznavanju flore i faune planine Zvijezde. Za markiranje staze na Zvijezdi izdvojeno je **2.000,00 KM**.

Na osnovu odluke Turističkog vijeća Turističke zajednice ZDK, Muzeju grada Zenice odobreno je **2.500,00 KM** za uređenje vidikovca odnosno izrade šadrvana i kamenog korita u selu Zabreće kod Vranduka. Muzej grada Zenice realizirao je ovaj projekat, a izvođač radova bio je JP "Almy transport" iz Zenice. Takođe, uz pomoć Turističke zajednice ZDK, Muzej grada Zenice je na Vranduku realizirao još jedan projekat tj. postavljanje javne rasvjete na Vranduku. Za ovaj projekat, Turistička zajednica je izdvojila **10.000,00 KM**. Radovi na izvođenju javne rasvjete tvrdave Vranduk su izvedeni u potpunosti prema predmjeru i projektu, a u skladu sa važećim standardima i propisima za izvođenje ovakvih radova.

Kamene kugle su u posljednje vrijeme postale jako interesantne domaćoj i svjetskoj javnosti. Zavidovići su poznati kao najveće nalazište kamenih kugli u Evropi. Do sada je registrovano 42 primjera kamenih kugli, dok sama lokacija u naselju Grab u Dubokom potoku, broji preko 20 jedinstvenih primjeraka. Turistička zajednica je i ove godine, kao i 2006.godine, finansijski podržala projekat uređenja lokaliteta kamenih kugli sa **3.000,00 KM**. Od doniranih sredstava Udruženje je uradilo slijedeće poslove: izgradilo parking prostor, izradilo i postavilo reklamni putokaz, izradilo kapiju na ulasku u park "Kamene kugle" sa amblemom TZ ZDK i izgradilo javni toalet.

Klub ekstremnih sportova „SCORPIO“ jedan je od začetnika ideje o afirmaciji Smetova kao turističkog središta, posebno sa aspekta brdskog bicikлизma, rekreativnog skijanja, paraglajdinga kao i jedinstvenih vidova aktivne rekreacije. Stoga je Turistička zajednica u saradnji sa ovim Klubom isfinansirala izgradnju biciklističke staze, po najljepšim dijelovima Smetova, ukupne vrijednosti **5.000,00 KM**.

U cilju doprinosa razvoju i unapređenju turizma i poboljšanju uslova boravka turista na području maglajske općine, Planinarsko društvo „Smajlovac“ pokrenulo je projekat adaptacije planinarskog doma u Ošvama, udaljenom šest kilometara od Maglaja. Dom je udaljen od industrijske zone, sa čistim zrakom i lijepom prirodom, što omogućava branje ljeovitog bilja, jestivih gljiva, mogućnost

kampovanja, a u zimskom periodu organizovana je škola skijanja za početnike. Turistička zajednica je finansijski pomogla adaptaciju doma u Ošvama sa **2.000,00 KM**.

Sportsko ribolovno društvo „Bistro“ iz Kakanja pokrenulo je inicijativu izgradnje ribarskog doma, pošto je analizom stručnih lica ustanovljeno da postojeći, koji je izgorio u požaru 2004.godine, nije moguće adaptirati. Sportsko ribolovno društvo „Bistro“ prikupilo je potrebnu dokumentaciju oko izgradnje novog doma. S obzirom da se radi o društvu čiji je cilj očuvanje ribljeg fonda u rijekama, na teritoriji općine Kakanj, kao i očuvanju okoliša rijeka štiteći floru i faunu od raznih zagađivača, Turistička zajednica pomogla je ovaj projekat sa **5.000,00 KM**.

Kao i u 2006.godini, Turistička zajednica ZDK je i u 2007.godini pomogla rekonstrukciju i izgradnju planinarskog doma na Liscu, koji je izgorio u požaru 2005.godine, sa **3.000,00 KM**. Ovim Domom upravlja Planinarsko društvo „Tajan“ iz Zenice.■

S obzirom da je u 2006.godini finansiran projekat izgradnje sportskih terena na Smetovima, u 2007.godini Turistička zajednica ZDK uložila je oko **19.000,00 KM** za izgradnju sportskih terena, čija realizacija je u toku, dok je Općina Zenica uložila 29.000,00 KM za realizaciju projekta.

U saradnji sa Općom bibliotekom iz Tešnja učestvovali smo sa **2.000,00 KM** u uređenju njenog dvorišta odnosno za uređenje prilaza koje je u izuzetno lošem stanju.

Pored investicionih ulaganja, Turistička zajednica je finansijski učestvovala u aktivnostima drugih, koji su na indirektn način vršili promociju turizma i turističke ponude Kantona.

Među značajnije aktivnosti putem kojih je vršena promocija turizma i turističke ponude našeg Kantona su:

Već nekoliko godina zaredom, Turistička zajednica ZDK finansijski podržava Međunarodnu smotru folklora u Tešnju. Ove godine u okviru kulturne manifestacije “Tešanjsko ljeto”, KUD Pobjeda organizovao je VI tradicionalnu Međunarodnu smotru folklora, na kojem su učestvovala folklorna društva iz cijele Bosne i Hercegovine. Za organizaciju ove manifestacije izdvojeno je **2.000,00 KM**.

Ovogodišnje obilježavanje Svjetskog dana turizma u Bosni i Hercegovini, nova je prilika da se pred širom javnosti izrazi ukupna volja prema turizmu i svim vrijednostima koje sobom nosi-kulturološkim, ekonomskim, političkim, sociološkim, historijskim i drugim. Proslava obuhvata prezentaciju i promociju vrijednosti, rezultata i resursa u turizmu.

Za ovaj projekat Turistička zajednica ZDK donirala je **10.000,00 KM**.

U Zenici je od 31.08. do 02.09.2007.godine održan petnaesti po redu BH Euro pop i Radijski festival. Prvu i drugu noć Festivala pod nazivom “Nove zvijezde Europe” obilježila su takmičenja mlađih i neafirmisanih pjevača iz BiH i susjednih nam država. Treću noć pod nazivom “Veče mega zvijezda” predstavile su se aktuelne mega zvijezde iz BiH i regionala. Festival je praćen putem više televizijskih kuća i zabilježena je posjeta od oko 30.000 ljudi. Turistička zajednica pomogla je organizaciju Festivala sa **1.000,00 KM**.

U 2007.godini obilježava se 35 godina igranja ragbija, tako da je Turistička zajednica prihvatala sponzoriranje "Evropskog prvenstva u ragbiju za žene-grupe C" sa **3.000,00 KM**, koje se održalo u maju mjesecu 2007.godine u Zenici.

Na Prvenstvu je nastupilo dvanaest reprezentacija iz Finske, Danske, Austrije, Slovačke, Malte, Izraela, Luksemburga i susjednih nam država. Turniru je prisustvovao veliki broj gledalaca i propraćen je u svim štampanim i elektronskim medijima.

Atletski savez BiH i Lokalni organizacioni komitet organizatori su **Kupa Evrope u atletici**, koji je održan u junu 2007. godine, na atletskom stadionu Kamberovića polje u Zenici. Na atletskom Kupu učestvovalo je oko 650 takmičara iz nekoliko zemalja (Albanija, Armenija, Azerbejdžan, Kipar, Hrvatska, Gruzija, Izrael, Luksemburg i dr.). S obzirom da je ovo takmičenje privuklo pažnju sportske i druge javnosti u našoj zemlji i regionu, Turistička zajednica je podržala ovaj Kup sa **2.000,00 KM**. Za ovu priliku urađen je video spot o turističkoj ponudi našeg Kantona, koji je emitovan prije početka i u pauzi takmičenja.

Nastavljajući tradiciju pomaganja održavanja raznih sportskih takmičenja, Turistička zajednica je sa **2.000,00 KM** pomogla **XIII Prvenstvo Balkana u Kickboxingu**, održano u Tešnju, a čiji je organizator Općina Tešanj i Centar borilačkih sportova iz Tešnja. Na ovom prestižnom međunarodnom takmičenju prisustvovalo su ekipa iz Albanije, Bugarske, Grčke, Makedonije, Rumunije, Srbije, Crne Gore, Turske, Hrvatske i BiH. Čitav tok takmičenja propraćen je od strane domaćih i medijskih kuća iz regiona.

Turistička zajednica bila je jedan od pokrovitelja **promocije turističke ponude BiH**, čiji je organizator Turistička agencija Dar prirode iz Zenice i Zenicabus iz Zenice, a suorganizator Fondacija Arheološki park: Bosanska piramida Sunca. Promocija je održana u periodu od 12. 04. do 14. 04. 2007. godine. Učesnici promocije su bili predstavnici turističkih agencija i turističkih organizacija iz: Holandije, Danske, Češke, Mađarske, Italije, Albanije, Slovenije. Promovisana je Bosanska dolina piramide u Visokom, nalazište kamenih kugli u Zavidovićima i Varešu te turistička atrakcija Vodeni čiro, na rijekama Drina i Lim. Za organizaciju ove promocije izdvojeno je **3.000,00 KM**.

U 2007.godini finansijski smo pomogli rafting klubove u organizaciji raftinga na rijekama Krivaja, Bosna i Fojnica. Tradicionalno se podržava rafting na rijeci Krivaja koji organizuje Rafting klub "Krivaja" iz Zavidovića sa **2.000,00 KM**. Rafting se vozi u dužini od 71 kilometar i to u tri etape, od Olova do Zavidovića.

U poslijenje vrijeme, na rijeci Bosna, u organizaciji Kajak kluba "Natron" iz Maglaja održava se rafting "Za čistu rijeku Bosnu", na relaciji Žepče – Maglaj. Na ovom raftingu, učešće je uzelo 86 raftera sa oko 120 učesnika. S obzirom da je ovo tek drugi po redu rafting u organizaciji Kajak kluba "Natron", pomogli smo organizaciju sa **5.000,00 KM**.

Udruženju za zaštitu rijeka, riječnih slivova i ekstremne sportove "Eko viking" iz Visokog, Turistička zajednica ZDK kupila je rafting čamac, ukupne vrijednosti **4.970,16 KM**.

Naime, u okviru Visočkog ljeta, "Eko viking" iz Visokog organizovao je eko rafting na rijeci Fojnici, što smo podržali sa **1.000,00 KM**.

U okviru Visočkog ljeta održana je manifestacija "Moto vikend", u organizaciji Moto kluba "Karo" iz Visokog. Ova manifestacija je obogatila kompletну manifestaciju Visočko ljeto kao i turističku ponudu grada. U toku dvodnevne manifestacije, za goste je organizovana posjeta visočkim piramidama, organizovan je koncert zabavne muzike i sa svim učesnicima je održan defile kroz grad Visoko. Za organizaciju manifestacije donirali smo **1.000,00 KM**.

U okviru tradicionalne manifestacije "Čimburijada", koja se u Zenici obilježava oko 100 godina, Rafting klub "Žara" održao je eko-regatu na rijeci Bosni, koji smo podržali sa **1.000,00 KM**. U regati je učestvovalo 100 raftera iz 9 gradova (Zavidovići, Maglaj, Visoko, Žepče, Konjic, Banja Luka, Bihać, Tuzla i Zenica). Start regate je bio na ušću Lašve u Bosnu, a cilj na centralnom dijelu Kamberovića polja. Svim rafting klubovima uručene su zahvalnice za učešće na regati.

Zenička "Čimburijada" je manifestacija koja se održava tradicionalno već nekoliko godina, a njome se obilježava prvi dan proljeća. Za organizaciju "Čimburijade" izdvojili smo **2.000,00 KM**. Organizator ovogodišnje "Čimburijade" bio je Forum građana Zenice. Kulturno – zabavni program obilježila je promenada duvačkog orkestra KUD-a "Željezara" Zenica, zatim je održana Prva eko regata u organizaciji Eko – rafting kluba "Žara" Zenica. U centralnom dijelu Kamberovića polja tradicionalno proljetno kupanje u rijeci Bosni obavili su Hamid Begovac i Emilijan Knežević dugogodišnji čimburijaši i kupači na rijeci Bosni. U Zeničko – turskom parku prijateljstva zasadieno je 20 sadnica drveća prijateljstva. Sađenje su obavili komandant Turske jedinice, Načelnik Općine Zenica, članovi eko – sekcija zeničkih osnovnih škola, predstavnici Forum-a građana i određeni broj nevladinih organizacija.

Organizator Petog Festivala folklora "Zenica 2007." bio je KUD "Željezara" iz Zenice. Na Festivalu je uzelo učešće 20 kulturno – umjetničkih društava sa preko 600 učesnika iz: Zenice, Zavidovića, Tešnja, Usore, Tešanjke, Žepče, Kaknja, Čatića, Doboju juga, Maglaja, Topčić polja, Breze i Vareša. Učesnici Festivala su se predstavili sa folklornim igram, muzikom, pjesmama i bogatom izvornom narodnom nošnjom svih naroda Bosne i Hercegovine. Za organizaciju ovog Festivala izdvojili smo **1.000,00 KM**.

Turistička zajednica je i 2007.godine, kao i prethodnih godina podržala organizaciju manifestacije Izbor sportiste Ze-do kantona sa **1.000,00 KM**.

Prezentirana je turistička ponuda Ze-do kantona u toku proglašenja sportiste u funkciji sportskih ekipa i sporta, a u listu ZE – DO sport rezervisan je prostor na 1/1 stranici za predstavljanje turističke ponude.

Država Bosna i Hercegovina je putem zvanične Direkcije Izbora Miss BiH već dugi niz godina ravnopravni učesnik na brojnim evropskim i svjetskim takmičenjima. Među njima se izdvaja Izbor za Miss svijeta kao manifestacija sa najdužom tradicijom. S obzirom da Direkcija Izbor Miss BiH za izbor Miss svijeta predstavlja značajnu kariku u promociji turističke ponude naše zemlje u svijetu, Turistička zajednica je podržala organizaciju manifestacije sa **2.000,00 KM**.

Manifestacija "Sportom protiv droge" postala je već tradicionalna, na kojoj je do sada uzelo učešće oko 450 mladih iz Žepče, Zenice, Zavidovića, Maglaja i Kaknja. Organizator ove manifestacije je

Asocijacija roditelja i prosvjetnih radnika iz Žepča. Članovi Asocijacije pokušavaju dati svoj doprinos u borbi protiv droge, upozoravajući i upoznavajući mlade na njenu štetnost. Takođe, jedan od ciljeva ove manifestacije je ponovno vraćanje ulične košarke u Žepče, koja je u prijeratnom periodu bila jako popularna među mladima Žepča. Kroz ovu manifestaciju, organizatori pokušavaju da mlade usmjere u pravcu sporta koji pruža jako dobru mogućnost u kreiranju životne svakodnevnice.

Za realizaciju Akcije Sportom protiv droge u Žepču odobrili smo **2.000,00 KM**.

Radio klubu "Zenica" iz Zenice odobrena je pomoć za odlazak na otvoreno prvenstvo Balkana u amaterskom radiogoniometrisanju koje se održavalo u Skoplju-Republika Makedonija. U ekipi Bosne i Hercegovine učestvovalo je 8 članova Kluba iz Zenice i menager za ARG za cijelu ekipu.

Mjesnoj zajednici Tešanjka iz Tešnja odobrena je pomoć od **1.000,00 KM** kao finansijska pomoć za obilježavanje kulturno – sportske i turističke manifestacije u povodu 27.jula – Dana ustanka naroda BiH. Manifestacija je obilježena nizom kulturnih i sportskih događaja.

Šahovski klub "Napredak" iz Zenice i ove godine je organizovao već tradicionalni međunarodni šahovski turnir "Zenica 2007." Turnir je otvorenog karaktera, što je posebna draž, jer svi koji vole šah mogu na njemu nastupiti. Nastupilo je preko 40 šahista sa najvišim titulama kako iz BiH tako i iz Srbije, Hrvatske i Crne Gore.

Takođe, Turistička zajednica pomogla je Šahovski klub "Preporod" iz Zenice za odlazak kadeta i juniora na XIII prvenstvo BiH u šahu za 2007. godinu.

Udruženju ljubitelja rekreativnog biciklizma "Freestyle" iz Zenice odobrena je novčana pomoć za realizaciju planiranih aktivnosti u 2007.godini. Pomenuto udruženje postoji već više od dvije godine i broji preko 100 članova svih uzrasta. Cilj Udruženja je okupljanje većeg broja mlađih članova uzrasta od 7 do 15 godina.

Brdsko biciklistička asocijacija i brdsko biciklistički klub "Pro bike" iz Zenice, organizovao je tradicionalnu brdsko biciklističku utrku na izletištu Ponijeri kod Kaknja. Učešće u trci uzelo je 12 biciklističkih klubova iz 10 gradova cijele države. Takmičenje se održalo u šest kategorija: početnici, kadeti, juniori, U23, elite, i rekreativci.

Već devetu godinu zaredom, u Zenici se održava Međunarodni košarkaški turnir za mlade "Kengur kup", koji okuplja djevojčice i dječake iz više država Evrope (Slovenije, Mađarske, Austrije, Hrvatske, Srbije, Makedonije, Italije i Bosne i Hercegovine. Takmičenje se održava u četiri kategorije i to: pioniri, kadeti, juniori i kadetkinje.

Na osnovu zahtjeva Radio kluba "Zavidovići" iz Zavidovića, za participiranje troškova štampanja karata u vidu razglednice, čiji je cilj promocija turističkih potencijala općine Zavidovići. Jedna strana karte je slobodna za druge sadržaje, a na drugoj su predstavljeni potencijali općine Zavidovići kao što su kamene kugle, rijeka Krivaja i Park prirode Tajan.

Nakon višegodišnjih pregovaranja i prezentovanja mogućnosti i perspektiva, Klub ekstremnih sportova "SCORPIO" iz Zenice uspio je ostvariti prvi korak u suradnji sa najznačajnijom i najvećom agencijom za avanturistički turizam u Italiji "Adventure del mondo". Predstavnici pomnute agencije dolazili su u

radnu posjetu Bosni i Hercegovini, s ciljem da se u što boljem svjetlu predstave turistički potencijali našeg Kantona. S obzirom da su došli na poziv Kluba "SCORPIO", Turistička zajednica je finansijski pomogla Klub kako bi na što bolji način ugostili šestočlanu italijansku delegaciju. Pored obilaska Smetova, gdje je delegacija bila smještena, ibišli su i tvrđavu Vranduk, Kraljevu Sutjesku, Bobovac i visočke piramide.

Za odlazak Saveza izviđača na 21. jumboree, koji se održao u Hylands Parku u Chelmsfordu u Engleskoj, Turistička zajednica je finansijski pomogla učesnike. Iz Bosne i Hercegovine je bilo 8 učesnika i to 5 učesnika iz RS i 3 učesnika iz FBiH. Turistička zajednica je pored finansijskih sredstava, izviđačima uručila naš propagandni materijal, koji je podijeljen na mjestu takmičenja svim učesnicima.

Udruženje građana sportskih ribolovaca "Jelah" iz Tešnja postoji od 1949.godine, te djeluje na području općine Tešanj.Udruženje broji oko 153 člana i članovi se takmiče na svim nivoima od udruženskog do međuudruženskog, kantonalskog, državnog i međudržavnog ranga.

Kao ekipa učestvuju u takmičenju u sportskom ribolovu i to u I ligi BiH. S obzirom da su već osvojili I mjesto na Svjetskom takmičenju u Španiji, Turistička zajednica pomogla je odlazak članova Udruženja na takmičenje u I ligi u lovnu ribu uđicom na plovak, koje se održavalo u Hutovom blatu, u iznosu od 500,00 KM.

S obzirom da je i Svjetsko prvenstvo održano u Hutovom blatu, za odlazak na Prvenstvo odobreno je 4.500,00 KM i kupljene su knjige "Vodič za ribolovce", ukupne vrijednosti 500,00 KM, koje su podijeljene ostalim takmičarima.

Nastavljajući sa praksom pomaganja mladih u realizaciji kreativnih ideja, Turistička zajednica je finansijski podražala multidisciplinarni projekat Kreativne scene "Bugart" iz Zenice, koji je uključivao uređenje igrališta ispred zeničke gimnazije, okupljanje velikog broja omladine koja se bavi hip hop muzikom, breakdance-om, crtanjem kao i podizanje zeničke urbane scene na viši nivo.

Turistička zajednica ZDK pomogla je organizaciju II internacionalne likovne kolonije mladih "Vranduk 2007." Udruženje mladih likovnih umjetnika De art broji sedam članova i formirano je 2007.godine s ciljem kreiranja kulturne platforme sa koje će brojni mladi i talentovani umjetnici, svojom kreatinosti direktno utjecati, kako na kreiranje sopstvene budućnosti, tako i na budućnost cijele zemlje.

KUD "Krivaja" iz Zavidovića je društvo koje je aktivno učestvovalo u organizaciji kulturnih manifestacija u Zavidovićima. Turistička zajednica je podržala tri projekta KUD, za koja je izdvojila 1.500,00 KM.

Naime, u junu mjesecu 2007.godine, za odlazak na međunarodnu smotru folklora, koja se održava u Luksemburgu, odobreno je 500,00 KM. KUD se predstavio spletom narodnih igara i pjesama Bosne i Hercegovine na otvorenom pred oko 700 posjetilaca, prilikom čega je razdijeljen sav reklamni materijal Turističke zajednice.

U avgustu mjesecu održana je 5.smotra folklora u Zavidovićima, na kojoj je nastupilo 12 društava . Smotri je prisustvovalo više od 5.000 posjetilaca.

U novembru mjesecu održan je 16.festival zabavne muzike "Raspjevana jesen", na kojem je od 14 pjesama 7 bilo autorskih, što je i krajnji cilj Festivala.

Gradski folklorni ansambl iz Maglaja uspješno je organizovao Festival folklora "Kolo na bosanskom cilimu". Ovaj već tradicionalni festival održan je u ljetnoj bašti Hotela "Galeb" uz prisustvo od oko 2.000 gledalaca, koji su uživali u različitosti narodnih nošnji i igara svih naroda Bosne i Hercegovine.

KUD "Ilhamija" iz Žepča organizator je kulturnih manifestacija Dani dijaspore i Dani kulturno – umjetničkog društva "Ilhamija". Turistička zajednica odobrila je sredstva za realizaciju ovih manifestacija. Odziv građana bio je zadovoljavajući, a kulturno – zabavni program koji je izveo KUD "Ilhamija" iz Željeznog polja u narodnim nošnjama uz mnogo muzike i pjesme oduševila je prisutne.

Još jednom KUD-u iz Žepča smo finansijski pomogli u organizaciji izvorne glazbene manifestacije "Bistročko prelo" koja se organizuje namjenski, za našu dijasporu koja svoje godišnje odmore koristi u Žepču. Ova manifestacija svake godine okupi oko 2.000 posjetilaca, kako domaćih tako i inozemnih. Ovo je svojevrsna turistička atrakcija, jer pored smotre folklora, vrši se i smotra nošnji, narodnih običaja, suvenira i narodnih jela.

Pored navedenih, pomogli smo i KUD "Izudin Mulabećirović-Izo" iz Jelaha u realizaciji programskih aktivnosti koje su sproveli u 2007. godini odnosno za organizaciju smotre foklora. Ovogodišnja smotra folklora okupila je preko 1.000 učesnika iz svih dijelova BiH. Po broju posjetilaca ovo je jedan od najposjećenijih festivala na području BiH, sa prosječnom posjetom između 3.000-4.000.

U okviru manifestacije Ljeto u gradu Zenici, u organizaciji Agencije "Bulbulton" i Foruma građana Zenice, održan je Festival sevdaha "Vranduk 2007." Festival je održan na tvrđavi Vranduk, što samo po sebi predstavlja poseban ugodaj za posjetioce, a planirani muzički program i sveukupni ambijent daju poticaj za dalju afirmaciju historijskog kraljevskog grada Vranduka kao turističke destinacije. Za organizaciju ove manifestacije donirali smo **2.000,00 KM**.

Pjevač Dženan Hodžić autor je i izvođač kompozicije pod nazivom "Lati se lopate", koja je posvećena bosanskim piramidama i koja je već ušla u srca slušalaca širom države. Radi promocije pjesme a i turističke atrakcije piramide Sunca i Mjeseca, u planu je izrada video spota, koji će u cijelosti biti posvećen ovim piramidama. Jedan od glavnih aktera spota je Semir Osmanagić, začetnik ideje i istraživač piramida. Radi što kvalitetnije prezentacije svih urađenih poslova na otkrivanju i otkopavanju piramida, koju pjevač Dženan Hodžić želi da predstavi kroz video spot, Turistička zajednica je pomogla njegovu izradu sa **1.000,00 KM**.

Već četiri godine zaredom u Jelahu se održava urbani muzički festival, pod nazivom Rastok, u organizaciji Jedinstvene organizacije mladih iz Jelaha, na kome su nastupili mlađi i neafirmisani muzičari iz čitave regije (BiH, Slovenije, Hrvatske, Srbije i Crne Gore). Festival je posjetilo oko 4.000 posjetilaca iz naše zemlje i iz susjednih zemalja. Na Festivalu je nastupilo 50 bendova iz cijele Bosne i Hercegovine. Turistička zajednica je pomogla održavanje Festivala.

Udruženju privrednika "Motrix" iz Žepča odobreno je **1.000,00 KM**, za organizaciju proslave 5. godina od osnivanja Udruženja. Udruženje trenutno broji 92 člana, što se uglavnom odnosi na mala i srednja preduzeća koja najvećim dijelom egzistiraju na području općine Žepče. Na ovoj proslavi, privrednicima, koji uplačuju članarinu Turističkoj zajednici, prezentiran je dosadašnji rad i planirane aktivnosti za 2007. godinu.

Savez izviđača općine Zenica već tradicionalno organizuje boravak djece i omladine na Smetovima za vrijeme zimskog raspusta. Osnovni programski cilj organizacije Saveza izviđača je masovan boravak u prirodi. U sklopu ove programske aktivnosti realizovan je i poseban projekat Škola za vođe eko družina. Turistička zajednica pomogla je finansijski realizaciju projekta.

U okviru planiranih ekoloških aktivnosti, Turistička zajednica ZDK finansirala je projekat uništavanja biljke ambrozije pod nazivom "Nađi i uništi" u organizaciji NVO Eko – društvo "20.mart 1990." iz Breze.

Turistička zajednica pomogla je Mjesnu zajednicu Kraševo iz Tešnja u realizaciji ekološkog projekta "Povratak rijeci Usori" **sa 920,00 KM**. Od navedenih sredstava izvršene su slijedeće aktivnosti: priprema terena za radove, ravnjanje i planiranje manjeg dijela terena predviđenog za realizaciju projekta, odvoz smeća i čišćenje terena od ambrozije te sasijecanje šiblja i potkresavanje vrbi, priprema i ravnjanje parking prostora sa navoženjem materijala.

Akcija Izbor najboljih cvjetnjaka i balkona u gradovima ZDK održava se već nekoliko godina zaredom. Ove godine, realizaciju akcije smo prepustili Resursnom ekološkom centru iz Zenice.

Izbor najboljih cvjetnjaka se odvijao u dvije kategorije i to izbor najboljih cvjetnjaka i najboljih balkona. Zbog nedovoljnog broja prijavljenih kandidata, akcija je sprovedena u 7 općina u kojima je dodijeljeno ukupno 17 nagrada i uručene su zahvalnice učesnicima. Za realizaciju navedene akcije izdvojili smo **6.500,00 KM**.

Udruženje građana ekološki pokret "Eko – klek" Zavidovići pokrenulo je projekat pod nazivom "Aleja čempresa", kojim je predviđeno da se zasadi aleja čempresa duž tranzitnog puta, u dužini 7.600 metara. Planirano je da se zasadi cca 3.000 komada. Turistička zajednica je za realizaciju projekta donirala **1.000,00 KM**.

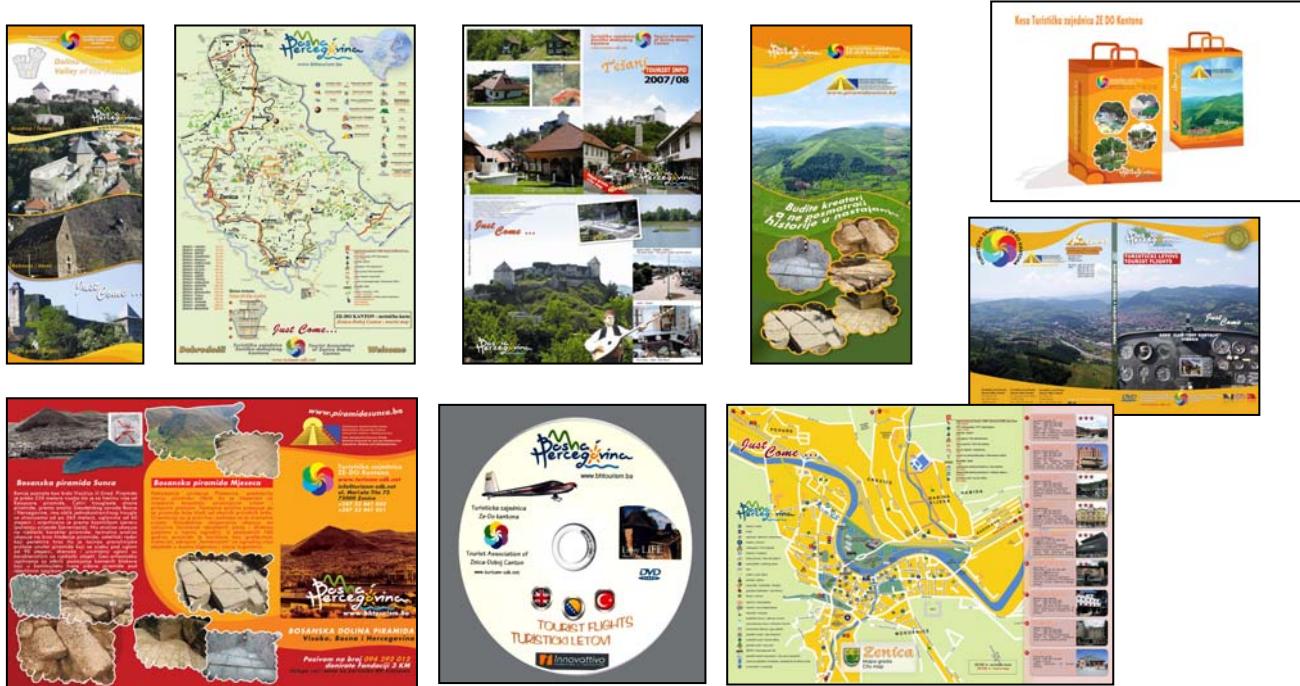
Takođe, Udruženje "Eko – klek" pokrenulo je u 2007.godini još jedan projekat pod nazivom "Eko – bumerang", koji smo podržali sa **2.000,00 KM**. Projektom je predviđena izrada projektnog prijedloga sa pratećom dokumentacijom koja će biti osnov za aktivnosti na Zeničko – dobojskom kantonu u pravcu uklanjanja divljih deponija (stručne analize i prijedlozi, akcioni plan po fazama, vremenu, izvršiocima, i cjenovnikom kao osnov za donošenje odluka.

Reklama i propaganda

U 2007.godini, Turistička zajednica ZDK izradila je i štampala propagandni materijal vrijednosti od oko **66.000,00 KM**, a od toga urađeno je slijedeće:

- urađen je novi dizajn i štampani su katalozi na kojima je predstavljena turistička ponuda našeg Kantona u 10.000 primjeraka
- dizajnirani su i štampani flayeri turističke ponude Zenice u 5.000 primjeraka, Tešnja u 4.000 primjeraka, Visokog takođe u 4.000 primjeraka i flayeri o piramidama u 6.000 primjeraka

- mape gradova Zenice, Tešnja i Visokog u blokovima 610 komada, te su iste dostavljene svim hotelima na području ovih gradova
- promotivne vrećice u 1.020 primjeraka
- karte svih 12 gradova našeg Kantona i karta Kantona
- promotivne DVD filmove o turističkoj ponudi Kantona, o piramidama i turističkim letovima u Visokom u 7.700 primjeraka
- veći broj banera (o piramidama, raftingu na Krivaji i tvrđavama)
- zidnog kalendara 500 komada i stolnog kalendara 1.000 komada
- Info bilten Turističke zajednice 5.000 komada u kojem su predstvljene aktivnosti i projekti Turističke zajednice u 2006. i 2007. godini
- urađen je novi logotip Turističke zajednice ZDK
- svi materijali izrađeni su na više svjetskih jezika i postavljeni na web site

Nastupi na sajmovima

Navedeni materijal prezentiran je na sajmovima u zemlji i inostranstvu.

Naročito zapažena prezentacija naše turističke ponude bila je na sajmovima u Mostaru, Vlašiću, Banjoj Luci, Zagrebu, Zenici, Goraždu, Bihaću, Brelima.

Turistička zajednica ZDK uključila se u projekt prezentacije BiH na prestižnom Sajmu turizma u Londonu, koji je održan u novembru mjesecu 2007. godine, na kojem je Bosna i Hercegovina dobila I nagradu za inovativnost i uređenost štanda.

Kulturno – historijsko i prirodno naslijede

Prema važećim propisima Turistička zajednica je dužna 20% ostvarenih prihoda po osnovu članarine i po osnovu boravišne takse izdvojiti za ulaganja u projekte za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno – historijskog i prirodnog naslijeda.

Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva kulture i sporta, donijela je odluku o usvajanju programa raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno – historijskog i prirodnog naslijeda, ostvarenih od članarine i boravišne takse u turističkim zajednicama. Prema ovoj odluci ostvarena sredstva po osnovu članarine i boravišne takse u 2006. godini u ukupnom iznosu od 238.934,00 KM usmjerena su u realizaciju projekata na osnovu odluke Vlade i to:

Stari grad Tešanj – konzervacija zidina	30.000,00 KM
Stari grad Maglaj	30.000,00 KM
Džamija Kraljeva Sutjeska	30.000,00 KM
Župna crkva Svetog Mihovila u Varešu	30.000,00 KM
Kuršumlija džamija u Maglaju	30.000,00 KM
Tabhanska džamija u Visokom	30.000,00 KM
Franjevački Samostan u Kraljevoj Sutjesci	30.000,00 KM
Manastir Vozučica u Zavidovićima	28.934,00 KM

Rad Turističkog ureda

Sve aktivnosti tijela Turističke zajednice odvijale su se kroz rad Turističkog ureda.

U Turističkom uredu je, pored direktora, zaposleno još osam lica od kojih je jedno lice na bolovanju. U prvoj polovini ove godine otvoreni su ITC u Visokom i Tešnju. U Tešnju je zaposleno jedno lice na poslovima turističkog animatora, a u Turističkom uredu u Visokom zaposlena je osoba na poslovima turističkog animatora i prevodioca i to na osnovu Programa sufinansiranja poticaja zapošljavanja VSS i VŠS pripravnika u 2007. godini.

U Zenici je zaposleno jedno lice na određeno vrijeme i u skraćenom vremenu, za obavljanje poslova čišćenja i kurirskih poslova.

Turistički ured je obavljao sve administrativne i stručne poslove za Turističku zajednicu i njena tijela, pripremao materijale i organizirao sjednice tijela Turističke zajednice, sprovedio aktivnosti predviđene programom rada sve u okviru svojih ovlaštenja, prava i obaveza utvrđenih Zakonom i drugim propisima.

Isto tako, Turistički ured je održavao stalnu saradnju sa općinskim organizacijama i udruženjima čija je djelatnost u neposrednoj vezi sa turizmom.

Zenica, februar 2008.godine

*Izvještaj sastavila:
Sanda Spahić*